

B.A. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April-2023 (NEW COURSE)
ECO P17 Micro Economics-2 (Core -17 (New))

Lok

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧	ખર્ચના વિવિધ પ્રકારો આકૃતિ સાથે સમજાવો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૧	પૂર્ણ હરીફાઈમાં સરેરાશ આવક અને સીમાંત આવકના ખ્યાલો આકૃતિ સાથે સમજાવો.	
પ્રશ્ન.૨	પૂર્ણ હરીફાઈમાં પેઢી અને ઉદ્યોગની ટૂંકાગાળાની સમતુલા આકૃતિ સાથે સમજાવો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૨	પૂર્ણ હરીફાઈનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણો જણાવો.	
પ્રશ્ન.૩	ઈજારાનો અર્થ આપી, ખાંચાવાળી માંગરેખાનો ખ્યાલ સમજાવો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૩	કિંમત ભેદભાવ એટલે શું? તે ક્યારે શક્ય અને નફાકારક બને છે.-સમજાવો.	
પ્રશ્ન.૪	ઈજારાયુક્ત હરીફાઈ હેઠળ ટૂંકાગાળામાં પેઢીની કિંમત નિર્ધારણની પ્રક્રિયા આકૃતિ સાથે સમજાવો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૪	ઈજારાયુક્ત હરીફાઈનો અર્થ આપી, તેનાં લક્ષણોની ચર્ચા કરો.	
પ્રશ્ન.૫	ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)	(૧૪)
	<ol style="list-style-type: none"> 1. સરેરાશ ખર્ચ અને સીમાંત ખર્ચ વચ્ચેના સંબંધો 2. પૂર્ણ હરીફાઈની સમતુલાની શરતો 3. અલ્પ હસ્તક ઈજારાના લક્ષણો 4. ઈજારાના લક્ષણો 	

ENGLISH VERSION

Q.1	Explain the various types of cost with diagram.	(14)
	OR	
Q.1	Explain relationship between average revenue & marginal revenue in perfect with diagram.	
Q.2	Explain short run equilibrium of firm and industry under perfect competition with diagram.	(14)
	OR	
Q.2	Give the meaning of perfect competition and state it's characteristics.	
Q.3	Give the meaning of monopoly. Explain the concept of Kinked demand curve.	(14)
	OR	
Q.3	What is price discrimination? Explain when it's become possible and profitable.	
Q.4	Explain the price determination in short run of a firm in monopolistic competition with diagram.	(14)
	OR	
Q.4	Give the meaning of Monopolistic competition. Discuss the characteristics of its.	
Q.5	Write short notes. (Any Two)	(14)
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Relationship between average cost and marginal cost 2. Conditions for perfect competition 3. Characteristics of Oligopoly 4. Characteristics of Monopoly 	

*****

B.A. Semester - 6 (CBCS) Examination

March/April-2023 (NEW COURSE)

ECO P18 Economics of Environment (Core -18 (New))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

- All questions are compulsory.
- Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧	ભારતમાં જળ સંશાધનો અને પર્યાવરણીય સમસ્યાઓ સમજાવો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૧	પર્યાવરણનો અર્થ આપી, પર્યાવરણના વિવિધ ઘટકો સમજાવો.	
પ્રશ્ન.૨	ભારતમાં ઔદ્યોગિક પ્રદુષણનાં પ્રશ્નો સમજાવો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૨	પ્રદુષણ નિયંત્રણનાં વિવિધ ઉપાયો સમજાવો.	
પ્રશ્ન.૩	ભારતમાં કૃષિ વિકાસ અને પર્યાવરણીય સમસ્યાઓ સમજાવો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૩	શાશ્વત વિકાસ એટલે શું? શાશ્વત વિકાસના નિર્દેશકો વર્ણવો.	(૧૪)
પ્રશ્ન.૪	ભારતમાં પર્યાવરણીય ચળવળની ચર્ચા કરો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૪	વૈશ્વિક કોરોના મહામારીની ભારતીય કૃષિક્ષેત્ર ઉદ્યોગક્ષેત્ર અને સેવાક્ષેત્ર પરની અસરો જણાવો.	(૧૪)
પ્રશ્ન.૫	ટૂંકનોંધ લખો. (કોઇપણ બે)	(૧૪)
	1. શાશ્વત આર્થિક વિકાસનું મહત્વ	
	2. પ્રદુષણનાં પ્રકારો	
	3. ભારતમાં હવામાન બદલાવ	
	4. જંગલોનું મહત્વ	

ENGLISH VERSION

- Q.1 Explain the environment problems and water resources in India. (14)
- OR
- Q.1 Give meaning of environment and explain the various elements of environment.
- Q.2 Explain the problems of Industrial pollution in India (14)
- OR
- Q.2 Explain the various measures of pollution control.
- Q.3 Explain the environmental problems and agriculture development in India (14)
- OR
- Q.3 What is sustainable development? Describe the indicators of sustainable development.
- Q.4 Discuss the environmental movement in India. (14)
- OR
- Q.4 Explain potential impact on Indian Agriculture, Industrial and Service sector of Global Covid-19 (14)
- Q.5 Write short notes. (Any Two)
- Importance of sustainable economic development
  - Types of pollution
  - Climate change in India
  - Importance of forest

*****

B.A. Semester - 6 (CBCS) Examination

March/April-2023 (NEW COURSE)

ECO P19 Economics of International Trade-2 (Core -19 (New))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧	વ્યાપારની શરતોનો અર્થ આપી તેના વિવિધ ખ્યાલ સમજાવો	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૧	આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારના લાભ જણાવો.	
પ્રશ્ન.૨	લેણદેણની તુલા એટલે શું? ભારતમાં લેણદેણની તુલાનાં ખાધનાં કારણોની સમજૂતી આપો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૨	વ્યાપાર તુલા અને લેણદેણની તુલા વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.	
પ્રશ્ન.૩	૧૯૯૧ પછી ભારતના વિદેશ વ્યાપારમાં આવેલા પરિવર્તનોની ચર્ચા કરો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૩	ભારતના વિદેશ વ્યાપારના દિશામાં આવેલા પરિવર્તનો સમજાવો.	
પ્રશ્ન.૪	આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારમાં IBRD નો ફાળો જણાવો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૪	સંરક્ષણનીતિની તરફેણની અને વિરુદ્ધની દલીલો સમજાવો.	
પ્રશ્ન.૫	ટ્રેકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)	(૧૪)
	1. આવક વસ્તુ વિનિમય શરતો સમજાવો	
	2. લેણદેણની તુલામાં સમતુલા	
	3. વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠન અને ભારત	
	4. મુક્ત વ્યાપારના લાભ	

ENGLISH VERSION

Q.1	Give the meaning of terms of trade and explain its various concepts.	(14)
	OR	
Q.1	Explain the Gain of international trade.	
Q.2	What is balance of payment? Explain the causes of deficit in the balance of payment in India.	(14)
	OR	
Q.2	State Difference between balance of trade and balance of payment.	
Q.3	Discuss the changes in the foreign trade in India after 1991	(14)
	OR	
Q.3	Explain the changes in the direction of foreign trade in India.	
Q.4	Explain the role of the IBRD in international trade.	(14)
	OR	
Q.4	Explain the favors and against arguments of protection trade policy.	
Q.5	Write short notes. (Any Two)	(14)
	1. Explain Income barter terms of trade	
	2. Equilibrium of balance of payment	
	3. WTO and India.	
	4. The merits of free trade.	

*****

Time: 2:30 Hours

Instructions:

1. All questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન.૧ કેઇન્સનો રોજગારીનો સિદ્ધાંત સમજાવો. તેનું મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન.૨ મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતા અને વ્યાજદર વચ્ચે સંબંધ સ્પષ્ટ કરો. (૧૪)
પ્રશ્ન.૨ પોલ સેમ્યુલ્સનનું આર્થિક વિચારોના ઇતિહાસમાં પ્રદાન ચર્ચો.
અથવા
- પ્રશ્ન.૨ જોસેફ એ. શુમ્પીટરના મુખ્ય આર્થિક વિચારો જણાવો. તેનું મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
પ્રશ્ન.૩ દાદાભાઈ નવરોજી અને મહાદેવ ગોવિંદ રાનડેના મુખ્ય આર્થિક વિચારોની સમજૂતી આપો.
અથવા
- પ્રશ્ન.૩ કૌટિલ્યના અર્થશાસ્ત્રની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ. (૧૪)
પ્રશ્ન.૪ જગદીશ ભગવતીના આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર અંગેના વિચારો જણાવી તેનું મૂલ્યાંકન કરો.
અથવા
- પ્રશ્ન.૪ નવીન કલ્યાણલક્ષી અર્થશાસ્ત્રમાં પ્રો. અમર્ત્ય સેનના પ્રદાનની ચર્ચા કરો. (૧૪)
પ્રશ્ન.૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઇપણ બે)
1. મહાલનોબીસ મોડેલ
2. ગાંધીજી જરૂરિયાતને મર્યાદિત કરવાનું શા માટે કહે છે ?
3. રાજ્યના કાર્યો અને ફરજો.
4. પ્રો. ઈરવિંગ ફિશરના આર્થિક વિચારો વિશે નોંધ લખો.
- ENGLISH VERSION**
- Q.1 Explain the employment theory of Prof. Keynes. Evaluate it. (14)
OR
- Q.1 Clarify the relationship between marginal efficiency of capital and rate of Interest. (14)
- Q.2 Discuss Pawl Semulson's contribution in history of economic thought. (14)
OR
- Q.2 State the economic ideas of Joseph A. Schumpeter. (14)
- Q.3 Explain main economic idea of Dadabhai Navaraji and Mahadev Govind Ranade. (14)
OR
- Q.3 Main characteristics of Kautilya's Economics. (14)
- Q.4 State Jagdish Bhagavati's thought on international trade. Evaluate it. (14)
OR
- Q.4 Discuss Amartya Sen's contribution in new welfare economics. (14)
- Q.5 Write short notes. (Any Two)
1. Mahalanobis Model
  2. Why did Gandhiji say to limit the needs?
  3. The function and duties of the state.
  4. Write note on economic idea of Prof. Irving Fisher.
- *****

Time: 2:30 Hours

Instructions:

- All questions are compulsory.
- Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧	ઈ-બેન્કિંગ ના ફાયદા સમજાવો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૧	ઈ-બેન્કિંગ નો ગેરફાયદા સમજાવો.	(૧૪)
પ્રશ્ન.૨	મૂડીબજારનાં સાધનો સમજાવો.	
	અથવા	
પ્રશ્ન.૨	બીનબેન્કિંગ ધિરાણ સંસ્થાનું મૂલ્યાંકન કરો.	(૧૪)
પ્રશ્ન.૩	ધિરાણ બજારના પ્રકાર સમજાવો.	
	અથવા	
પ્રશ્ન.૩	શેર બજારના કાર્યો વિગતે સમજાવો.	(૧૪)
પ્રશ્ન.૪	બીનબેન્કિંગ ધિરાણ કંપનીના ઉદ્દેશો સમજાવો.	
	અથવા	
પ્રશ્ન.૪	બીનબેન્કિંગ ધિરાણ કંપનીના કાર્યો સમજાવો.	(૧૪)
પ્રશ્ન.૫	ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)	
	૧. ઈ-બેન્કિંગના કાર્યો	
	૨. બીનબેન્કિંગ ધિરાણ સંસ્થાનાં પ્રકારો.	
	૩. ડીબેનચર	
	૪. લાઈફઈન્સ્યુરંસ કોર્પોરેશન (LIC)	

ENGLISH VERSION

Q.1	Explain Advantage of E-banking.	(14)
	OR	
Q.1	Explain disadvantage of E-banking.	(14)
Q.2	Explain Instrument of capital market.	
	OR	
Q.2	Evaluate nonbanking finance Institutes.	(14)
Q.3	Explain Types of financial Market.	
	OR	
Q.3	Explain function of stock market in brief.	(14)
Q.4	Explain Objective of Nonbanking financial companies.	
	OR	
Q.4	Explain Function of Nonbanking financial companies.	(14)
Q.5	Write short notes. (Any Two)	
	1. Explain function of E-banking.	
	2. Types of Nonbanking financial institutions	
	3. Debentures	
	4. Life insurance corporation (LIC)	

*****

Time: 2:30 Hours

- Instructions:
1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન.૧ સામાજિક આર્થિક સંશોધનના લક્ષણો સમજાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન.૧ સામાજિક આર્થિક સંશોધનનો અર્થ અને ઉદ્દેશો સમજાવો. (૧૪)
પ્રશ્ન.૨ માહિતી એકત્રીકરણના સ્ત્રોતો સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૨ માહિતી વિશ્લેષણ અને અહેવાલ લેખન સમજાવો. (૧૪)
પ્રશ્ન.૩ વસ્તી ગણતરીનો અર્થ અને મર્યાદાઓ સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૩ નમૂનાનો ઉપયોગ અને મર્યાદાઓ સમજાવો. (૧૪)
પ્રશ્ન.૪ સામાજિક આર્થિક સંશોધનમાં લાયબ્રેરીનો ઉપયોગ સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૪ સામાજિક આર્થિક સંશોધનમાં કમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ સમજાવો. (૧૪)
પ્રશ્ન.૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)
1. માહિતી એકત્રીકરણના સ્ત્રોત તરીકે બિનસરકારી સંગઠન (NGOs).
  2. નમૂનાના પ્રકારો.
  3. સંશોધન અહેવાલ લેખન.
  4. માહિતીની રજૂઆત.

ENGLISH VERSION

- Q.1 Explain Characteristics of Social Economic Survey. (14)
OR
- Q.1 Explain Meaning and objectives of Social Economic Survey. (14)
- Q.2 Explain Sources of Data Collection. (14)
OR
- Q.2 Explain Data analysis and report writing. (14)
- Q.3 Explain Meaning and limitations of census. (14)
OR
- Q.3 Explain Uses and limitations of sample. (14)
- Q.4 Explain Uses of library in Socio-Economic Research. (14)
OR
- Q.4 Explain Uses of computers in Socio-Economic Research. (14)
- Q.5 Write short notes. (Any Two)
1. NGOs as a Sources of Data Collection.
  2. Types of sample.
  3. Research Report writing.
  4. Presentation of Data.

*****

B.A. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April-2023 (NEW COURSE)
Foundation English (Foundation (New))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

Que.1. (A) Answer the following questions in one lines. (any eight) 08

- (1) Who is the author of *Go Kiss the world*?
- (2) Who plays a key role in *the advancement of the human race*?
- (3) Who is the author of *social isolation*?
- (4) What is the name of the place the man gets send to?
- (5) Who is the author of *A wrong man in the worker's paradise*?
- (6) Where dose the owner of the woods live?
- (7) Who is the author of poem *stopping by woods on a snowy evening*?
- (8) What does a light rain foretale?
- (9) Who is the author of poem *life*?
- (10) Who is the author of poem *Ecology*?

Que.1.(B) Answer the following questions briefly. (any four) 08

- (1) What is the author's take on imagination in *Go Kiss the world*?
- (2) How is social isolation defined as?
- (3) What whims did the man have?
- (4) Why does the poet stop in the woods?
- (5) What does the poet compare life to?
- (6) Who suffered from Migraine?

Que.2. Write a short note on the following. (any two) 14

- (1) The central theme of poem *Life*
- (2) The impact of social media.
- (3) character of Author's mother in *Go Kiss the world*.
- (4) The central idea of *poem stopping by woods on a snowy evening*.

Que.3.(A) Translate the following paragraph in to Gujarati. 05

Ours is an age of science and technology. Science has become inseparable from our life. It has brought about many social, economic and psychological changes in our life. The emergence of science is a new awakening for mankind. In the initial stages of its advancement, science seemed to offer tall promises. It has opened new avenues of knowledge and brought man on the threshold of many unknown lands. Science instilled in him confidence, courage and power. In course of time, science revealed that it had the potentiality to destroy the whole world and exterminate mankind.

(B) Translate the following paragraph in to English. 05

અનુભવ શ્રેષ્ઠ શિક્ષક છે. અનુભવ દરેક વસ્તુ શીખવતો નથી. તે ઇતિહાસ, ભુગોળ કે રસાયણશાસ્ત્ર શીખવતો નથી. તે જે શીખવે છે તે છે જીવન જીવવાની કળા. આ વિષય અનુભવ જેટલી સારી રીતે બીજું કોઈ શીખવી શકતું નથી. અનુભવ એ કડક શિક્ષણ છે. અને તે બહુ આકરી ફી વસુલ કરે છે. તે ભૂલની બહુ કઠોર શિક્ષા કરે છે, પરંતુ તે પોતાના પાઠ સંપૂર્ણપણે શીખવે છે.

Que.4.(A) Reshape the following story. (any one)

10

- (1). On the banks of River Ganga, holy men meditated and said their prayers. It so happened that a little mouse fell into the lap of one of them. Perhaps a kite had dropped his prey from above. The holy man felt irritated. But when he had a second look at the little helpless mouse he felt pity on her. By his supernatural power he turned her into a lovely girl and took her home. He called his wife. "You craved for a daughter. Here is one for you." The holy man said. The wife's joy knew no bounds. She brought her up with utmost care. In course of time the little girl grew into a real beauty.
- (2). A crow was very thirsty on a hot summer day. went out of its nest in search of water. It wandered here and there in order to quench its thirst. At the far end of the horizon, it saw a small hut. The crow flew quickly in that direction. It saw an earthen pot lying outside the hut. It peeped into the pot and saw some water there. It tried to reach for the water but could not reach it because the water level in the pot was very low. It looked here and there. An idea came to its mind. It collected some pebbles from the ground nearby. Then it dropped the pebbles in the pot one after the other until the water level came up to reach its beak. The crow then drank water from the pot and flew back to its nest happily.

Que.4.(B) write an Email on the following. (Any one)

10

- (1) Write an Email in response to the vacancy advertised in the local newspaper for the post of principal at NIMS college, Ahmedabad. Address the mail to the hiring manager Ravi Kant.
- (2) You want to plan a trip for your parents to Haridwar and Rishikesh. write an Email to your manager to enquire about a week long trip planning.

Que.5. Write a questionnaire on the following. (any one)

10

- (1) Students' approach to competitive exam.
- (2) Socio-economic condition of farmers.

*****

Time: 2:30 Hours

Instructions:

- All questions are compulsory.
- Figures to the right indicate marks.

- प्रश्न. १ 'जयद्रथ-वध' खण्डकाव्य का कथानक लिखकर, कथ्यगत विशेषताएँ बताइए । (१४)
अथवा
- प्रश्न. १ खण्डकाव्य के लक्षणों के आधार पर 'जयद्रथ-वध' खण्डकाव्य का मूल्यांकन कीजिए ।
- प्रश्न. २ भावपक्ष एवं कलापक्ष के आधार पर 'जयद्रथ-वध' खण्डकाव्य की समीक्षा कीजिए । (१४)
अथवा
- प्रश्न. २ 'जयद्रथ-वध' खण्डकाव्य के आधार पर अभिमन्यु का चरित्र-चित्रण कीजिए ।
- प्रश्न. ३ "जयद्रथ-वध" खण्डकाव्य मानवता की प्राकृतिक रचना है ।" सिद्ध कीजिए । (१४)
अथवा
- प्रश्न. ३ आधुनिकता के परिप्रेक्ष्य में 'जयद्रथ-वध' खण्डकाव्य की समीक्षा कीजिए ।
- प्रश्न. ४ 'जयद्रथ-वध' खण्डकाव्य में कल्पना एवं इतिहास के समन्वय की चर्चा कीजिए । (१४)
अथवा
- प्रश्न. ४ 'जयद्रथ-वध' खण्डकाव्य में निरूपित विविध समस्याओं का चित्रण कीजिए ।
- प्रश्न. ५ [अ] शीर्षक देकर कहानी लिखिए । (०७)
एक राजा- लडाई में हार जाना- जान बचने के लिए एक गुफा में घुसना- गिरना- फिर चडना -
आखिर दीवार पर चडने में सफलता- चिंटी से सिख- फिर दुश्मन से लडना - जीतना ।
- [ब] आवेदन-पत्र लिखिए । (०७)
सर्वोदय स्कूल, राजकोट हिन्दी विषय के शिक्षक के रिक्त स्थान के लिए अपनी तरफ से
आवेदन पत्र लिखिए ।
अथवा
अपनी कोलेज के प्राचार्य को फीस माफ करने के लिए आवेदन पत्र लिखिए ।

*****